

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Az árvaszék reformja.

Zombor, 1902. november hó 24.

(M. N.) Az árvaszékek és községek részére imént kibocsátott új gyámügyi ügyviteli szabályzat valóságos szervező-művészettel friss vérkeringést, új életerőt és elevenséget visz be az egész gyámügyi közigazgatás elpetyhült, gyenge szervezetébe. A jelenlegi gyámügyi szervezet keretei ugyan nem változnak, mert ez az általános közigazgatási szervezés nagy reformjának feladata gyanánt van fentartva. De éppen az a nagy érdeme, hogy az új ügyviteli szabályzat gyakorlati keresztülvitelénél mintegy meg fog ujhodni, fel fog pezsdülni a közigazgatásnak eddig legtöbb helyen talán legkevésbé gondozott ezen ágazata.

Mert az új ügyviteli szabályzat nem csupán a kezelési teendőket és az árvaszéki eljárás részleteit egyszerűsíti, lefaragván arról a bürokratizmus tulajdonságait, kikészöbölve a sokféle üres formákat, a melyekkel eddig csak az időt és a munkaerőt fecsérték el, hanem ezenfelül a gyámügyi közigazgatás mostani szervei szorosabb kap-

csolatba hozatnak egymással és a való élettel. Egészen új elem gyanánt pedig a gyámügyi közigazgatásba bevonatik a társadalom minél hathatósabb közreműködése, valamint a nyilvánosság ellenőrzése, a mennyiben az árvügyi eljárásban többé a zárt ülés abszolút fogalmát nem ismerik. Az árvaszéki ülések nyilvánosak; az érdekelt felek még a korlátoltabb nyilvánosságú üléseken is jelen lehetnek; az iratokat megtekinthetik; ez utóbbi jog különösen az ügyvédek feltétlenül megilleti. Az árvaszék eddigi zárkózottabb hivatali jellege ekként eltűnik. A helyszíni vizsgálatok, a felekkel és hatóságokkal közvetlen érintkezés során az árvaszék összeköttetésbe lép az élettel s a gyámhatóság közegei többé nem csupán a papirosnyalábokból, az igaz vagy nem igaz községi jelentések tömkelegéből kiböngészgetve fogják megismerni az árvák és gondnokoltak személyes viszonyait, hanem eleven árvákat és gondnokoltakat fognak látni. Mert ezután minden gyám és gondnok évenként pontos jelentő-lapokon a gyámoltak tanítási, nevelési s egyéb viszonyairól,

sőt a gondnokolt egészségi állapotáról is tartozik jelentést tenni s ezen adatok valóságáért felelnek a helyszíni vizsgálatokon. Az árvaszék pedig köteles az adatok valóságáról meggyőződni és ez alapon az árvákon, ha szükséges, minél gyorsabban segíteni, a kikkel eddig a jó Istenen kívül vajmi keveset törődtek. Éppen azért az árvák és gondnokoltak nyilvántartásának sulypontja a községenkénti nyilvántartásokra (törzskönyvekre) helyeztetik át, szintén az árvákkal való közvetlen érintkezés okából. Ugyanezért jelentékenyen kiterjesztik a községi előjárásnak megbízás alapján gyakorolt gyámhatósági hatáskörét, mert legközelebb állanak az árvákhoz. De egyszersmind szigorítják a községi gyámhatósági közegek felelősségét is. Ezt célozza a számadógyámok szigorú és pontos megszámlaltatása; rendtelenségek esetén a rögtön való birságolás, elmozdítás fegyelmi uton, ha ugyan súlyosabb természetű vétségek fel nem merülnek. Hogy pedig a községi előjárás tagjai ezen nagyobb gyámügyi feladatokra is képesek legyenek, a községek és járások részére

A BÁCSCA tárcája.

Miattad!

Szelid volt a lelkem
Tisztább a harmatnál
És te engem mégis
Csak gyűlölni tudtál.

Hanem már rossz vagyok
— Oda van a harmat —
Tudod-e miért van?
Te érted — miattad! . . .

Herold Gyula Béla.

Az utolsó debü.

Bosznia legsötétebb erdejében született Mackó; ott lelte fel egy sziklahasadékban az okkupált tartomány legkócosabb lakója, ifjú Pankovic Jankó. Ez, a milyen fésületlen, olyan ostoba is volt. Egyben azonban mégis tanusított nagy ügyességet és rendkívüli gyakorlatot t. i. a birkalopásban.

Miért is ne gyakorolta volna e hasznos mesterséget, mikor egy-egy zsákmányát saját atyja váltott meg tőle egy kupica pálinkáért s így Jankó elsajátította a pálinkaivás veszedel-

mes mesterségét is. Egyebekben alig volt túl a kezdet nehézségein s nem tudni ifjú Pankovic valamely rejtett ügyességén, avagy Mackóén mulott e, hogy ez utóbbi egy éves korában már elég ügyesen lejtette két hátsó lábán a medvék mulatságos táncát. Egy jelre oly ügyesen és gálánsan hajtotta meg magát, akár a gazdája. Egy rozsdás puskával a vállán, karddal az oldalán — melyeket gazdája egy bosnyák harcstól cserélt el két darab birkáért — katonai gyakorlatokat is végzett.

Ha aztán a kis Mackó oktatója parancsait ellenkezés nélkül teljesítette, nem egyszer mondá az öreg Pankovic anyóka: „Mily szép pár; világga mehetnének szerencsét próbálni!”

Egy őszszel valamely ragályos betegség az öreg Pankovic állatait megnegyedelte, erre előszólította kócos fiát, ennek javára lemondott kedvenc dudájáról, övébe egy tört, szájjába rövidszáru pipát szoritott s szó nélkül a tárva nyitva állott kapu felé mutatott; az anya is kített magáért s maga részéről is hiány nélkül kiszolgáltatta Jankó jussát, mely állott egy tarisznyából, két kukorica kenyérből, Mackó hátára egy kötelet vetett, melynek egyik végén kis fazék lógott mézzel, másik végén egy bögre

birkaszírral; bőven hullatta mindkettőre áldását s szerencsekívánatait, végül ő is a sűrű, szürke ködbe borult hegyek felé mutatva, útnak bocsátotta őket. Így indult világgá a két érdekes jó barát.

Átkelve a Száván bejárták Horvátországot, Ausztriát, Magyarországot, míg Erdélynek egy félreeső falujában egy tűzesszemű oláh leányt talált Jankó harmadik, magának pedig élete társául.

Azonban rövid három év elmultával elpártolt a menyecske a társaságtól, emlékül hagyva Jankónak egy igen csinos, bogárszemű leánykát, kiben oly nagy öröme volt az apának, hogy könnyelmű életpárját csakhamar el is felejtette.

A kis Juarica — így hívták szegény párát — hűségesen osztotta meg kettőjükkel nappal a darabka kenyeret és vizet, éjjel a fülledt istállóban a szalmát. Csak a pálinkában, melylyel Jankó felesége eltűnése óta még szorosabb barátságot kötött, nem osztzkodott sem Juarica, sem Mackó.

Juarica hat éves volt, midőn a művész-társaság egy kies fürdőhelyre vetődött Erdélyben, hol előadásuknak igen hálás nézőik akad-

kidolgozott gyámügyi ügyviteli szabályzat, mely a főszolgabíró, a községi előljárók, a jegyzők, közgyámok teendőit összefoglalja, erre pontosan kitanítja az érdekelteket. Ez az ügyviteli szabályzat mintegy gyámügyi kátéja lesz a községnek.

A multtal szemben tehát igen gyökeres ujitást jelent a központi nyilvántartásoknak a községekbe való lehetőség szerinti decentralizálása. Ezzel szemben azonban az egész gyámügyi közigazgatás egységes irányítása és vezetése teljes mértékben biztosítva van az egész vonalon. Az egész gyámügyi közigazgatás egységes vezérlésére hivatott árvaszéki elnök, vezető, intézkedő, sürgető, ellenőrző és megtorló szerepe ezután véges-végig a legteljesebb erővel érvényesülni fog a központi igazgatáson keresztül egészen az utolsó községi közgyámig. Az árvaszéki elnök szerep körének ezen kibővítésével, az elnök mintegy üstökénél fogva tartja a gyámügyi közigazgatás összes közegeit. Ezen egységes, központi vezetés mellett a hivatali kapcsolat láncolatán keresztül a felügyeleti jog erejét továbbítva, az elnök a legszélső közzel is éreztetni tudja a szigort, a pontosságot, a felelősséget, melyet a gyámügyi ügyvitel különösen megkövetel. Hasonlóképpen intézményes biztosítékok vannak az ügyviteli szabályokban arra nézve is, hogy a gyámügyi közigazgatásban az érdektelenség, a részrehajlás nélküliség, a pártatlanság teljes mértékben érvényesüljön.

Erre nézve nagymérvű haladást jelent a multtal szemben az árvaszék delegálásának intézménye. Ha ugyanis az árvaszéknek annyi tagja van érdekelve, tehát a döntő szavazásból kizárva,

hogy az árvaszék nem képes határozni, akkor az ügy átvételére más árvaszékot kell megkeresni. Az árvaszék ezen tagjai érdekeltségére nézve pedig oly szigorú mérték van felállítva, mint az ítélőbírák érdekeltségére nézve a polgári perrendtartásban.

Az illetéktelen befolyástól való mentességet biztosítja az árvák részére az új ügyviteli szabályzat az által is, hogy az árvaszéki valóságos, valamint a tiszteletbeli ügyészek magánügyvédi gyakorlatát szigorúan korlátozza. Az árvaszéki ügyész és tiszteletbeli ügyész ezután magánügyvédi meghatalmazás alapján senkit sem képviselhet annak a gyámhatóságnak eljárása alá tartozó ügyekben, a mely gyámhatóságnak ügyésze. A gyámpénztári kölcsönügyekben a kölcsönvevő fél érdekében el nem járhat, semmiféle beadványt az árvaszékhez nem intézhet; a saját árvaszékének illetékessége alá tartozó kiskoru, vagy gondnokolt ellen pert nem folytathat s végül nem folytathat pert az árvaszéki ügyész és tiszteletbeli ügyész a gyámpénztár (gyámpénztári tartalékalap) ellen sem. Ellenben minden árvaszéki ügyész, ha valamely folyamatba tett peres ügyben, a melyben kiskoru vagy gondnokolt van érdekelve, a törvényes képviselő a rendelkezésére álló és a kérdéses ügyre vonatkozó iratokkal az ügyésznél megjelenik, ez az illetőt utbaigazítani és tanácsos ellátni díjtalanul köteles.

Egyáltalán az összes ügyviteli szabályokon vezérelv gyanánt keresztül vonul, hogy a közigazgatási közegek a legnagyobb előzékenységgel készségesen szolgálatára legyenek a nagyközönségnek, hogy a nagyközönség felesleges költségektől és fáradozásoktól

megkímélve legyen. Ne legyen kénytelen ügyvédekhez, más pártfogókhoz szaladni, mert az árvaszéki eljárásan eligazodni nem képes.

Szék Kálmán belügyminiszter bámulatos gyakorlati érzékéről tesz tanúságot, miként figyelme még az árvaszéki végzések szövegezésére is kiterjedt. Az árvaszéki végzések ezután oly világosan lesznek megírva, hogy azt a közönséges paraszt ember is mindjárt megérti. Éppen azért az ügyviteli szabályzatban Szék Kálmán elrendelte, hogy minden árvaszéki végzésben a határozati részt el kell különíteni az indokolástól. Mind a kettő pedig legyen rövid és szabatos, laikus által érthető, könnyű nyelven előadva. Az indokolást nem szabad elütni holmi ilyen általános jelentésekkel: „az eddigi gyakorlat“, „az érvényben levő jogszabályok alapján“, hanem az illető helyen, szakaszokra hivatkozva, idézni és értelmezni kell a törvényt vagy jogszokást, mely a kérelem mellett vagy ellene szólván, a határozat alapjául szolgált.

A nagyközönség kényelmére szolgál, hogy a mily rövid uton érintkezhetik ezután a gyámhatósággal, épp oly rövid uton kapja attól a végzéseket is. Közvetlen kezeihez, többnyire postán fog történni különben is a kézbesítés. Az árvaszék pedig nem lesz kénytelen harmadik, negyedik vármegye árvaszékét megkeresni a kézbesítések végett. Valamint az árvaszék bármely megye területén közvetlenül érintkeznek majd az egyes községekkel. A rövid ut, gyorsaság és pontosság minden feltétele tehát meg van adva ezen új ügyviteli szabályokban.

tak a fürdővendégek, de bámulóik egyéb közönség között is. Fialtja, öregje, szülő és gyermek szívesen hallgatták Pankovic dudáját s kacagva nézték Mackó művészi lejtéseit, miközben a kis Juarica a közönség soraiban némán, kéro tekintettel járatta körül tányérját. Szépen is gyülemlettek már a tányérkán a különféle pénzemek, midön Juarica egy asztalnál külön ülő, igen előkelő hölgy előtt hajtotta meg magát némán, kéro tekintetével.

„Édes mamám, majd én adok! Add ide tárcádat!“ — szólal meg a hölgy mellett ülő, ennek egyetlen, kedves leánykája s már teljes marékka szórta az aprópénzt Juarica tányérkájára.

„Leontin! Leontin!“ — szól az anya s hirtelen magához ragadja a nehéz kísértésnek kitett pénztárcát.

Juarica hirtelen elkapja a báróné kezét, a hála forró esőkjáival lepi el s a sokaságban eltűnik.

„Mennyire fogja sajnálni édes apám, — szól a kis baronesse — hogy éppen ma kellett a hegyekbe mennie vadászni s nem láthatta a hatalmas medvét táncolni.“

Az előkelő hölgy lakosztályába vonult

vissza s leányának megengedte, hogy az erkélyről tovább szemlélje a tarka sokaságot. A kis leány hirtelen égett a vágytól, lemenni a vendéglő hátulsó udvarára, a merre Pankovicet látta eltűnni Mackóval és Juaricával. Az udvarra érve, ott találja a társaság tagjait, Jankót egy fa árnyékában álomba merülve, a kis Juaricát egy istálló előtt guggolva, melyben a látszat szerint Mackónak kellett lennie.

Jankó a nap fényes jövedelme fölötti örömeiben négyszeres adagot rendelt a kedvelt szeszből, míg Juarica guggoló helyzetében e napon fekete kenyér helyett fehér zsemlyét morzsolgatott üres gyomrába. Jankó a pálinka túlságos élvezetében megfedkezett Mackóról, sőt rendes szokása ellenére ez alkalommal meg sem kötötte, hanem csak egyszerűen rázárta az ajtót.

A kis Leontin, ki kezeit és zsebjeit tele hozta ételmaradékkal a szálloda konyhájából, már nagyon szerette volna a hatalmas állatot közvetlen közelből megsejlelni; viszont a szegény Juarica jóltevője kívánságának ellent nem mondhatott s azon hiszemben, hogy Mackó a rendes mód szerint meg van kötve, felnyitotta az ajtót s mindketten ott találták mago-

kat a hatalmas állat előtt. A medve elég tisztességes morgással és taglejtéssel fogadta és fogyasztotta el a kis kezek által nyújtott ételmaradékokat. Leontin erősen dobogó szívvel s mindig félénkebb tekintettel nézve az óriást.

Az ételmaradék fogytával folyton növekedő félelem szállotta meg a kedves szökét s már-már sirni kezdett, midön Juarica sürgette, hogy hagyják el a barátságatlan helyet. Mielőtt azonban ezt megtehették volna, a hatalmas állat a két leánykát, akár két szalmaszálát, félretolta, maga pedig elhelyezkedett az ajtóban s a kijárást elzárta előlük. Juarica csak most látta át a helyzet veszedelmét, észrevette, hogy a táncos óriás nincs megkötve. A bátrabb Juarica megkockáztatta s a himbálódzó medve lába között menekült a szabadba, hogy segélykiáltásaival a szomszédos udvarban levő sokaság figyelmét a kis Leontin veszedelmes helyzetére felhívja. A segélykiáltások hallatára a tömeg a hátulsó udvarba tódult, de nem akadt oly bátor, ki a remegő leányka megmentésére vállalkozott volna. Eközben figyelmessé lett a báróné is a lármára, ki már mindenfelé kereste szive bálványát s midön megtudta, mily veszedelemben forog szökéje, kezeit

Történelmi társulati ülés.

Vármegyénk történelmi társulata szombaton délután 5 órakor a társulat helyiségében rendes választmányi ülést tartott Kozma László elnöke alatt. A választmányi ülésen jelen voltak: Latinovits Pál, Szemző Gyula, id. Mibályi János, Graf Nikáz, dr. Dudás Gyula választmányi tagok, Buday Gerő társulati pénztáros, Roediger Lajos muzeumőr, Trencsén Károly társulati titkár, Trischler Károly társulati másodtitkár.

Kozma László elnök üdvözlő a megjelent választmányi tagokat, az ülést megnyitja és előterjeszti elnöki jelentését. Elnöki jelentéséből kiemeljük, hogy Latinovits Géza a társulat agilis alelnöke és Roediger Lajos muzeumőr bejárták azon helyeket a vármegyében, hol történelmi műemlékek vannak és ezt az alkalmat fölhasználta a taggyűlésre, a melynek már eddig is szép eredménye van. Mezey Imre újvidéki járási főszolgabíró 15 pártoló tagot nyert meg, 13 községet és Szmiha Kálmán ó-kéri, Brezsovszky Vazul begecsi községi jegyzőket. A választmány jegyzőkönyvileg megörökítendő köszönetet szavaz Latinovits Géza alelnöknek, Roediger Lajos muzeumőrnek és Mezey Imre újvidéki járási főszolgabírónak.

Bejeleníti továbbá az elnök, hogy az országos Vörösmarty-szobor bizottság Kiss György szobrászművész mintáját megküldte a történelmi társulatnak és hogy egy régi kronometer órát vásárolt meg, melynek csigakerék szerkezete van. Tudatja továbbá az elnök, hogy az országos muzeum és könyvtár egyesület folyó hó 28-án tartja közgyűlését és erre a történelmi társulatot meghívja, a választmány Latinovits Géza a társulat alelnökét kéri fel, hogy ezen közgyűlésen a történelmi társulatot képviselje.

Az elnöki előterjesztés után Trencsén Károly társulati titkár olvasta fel jelentését. Ezen jelentésnek egy pár igen érdekes pontja volt. Bibó Bige György a szabadkai városi muzeumre felkérte a társulatot, hogy egy szakközöly megindítását a történelmi társulat pártfogolja. A választmány az átirat értelmében határozott. A könyvtárak és muzeumok országos főfelügyelősége tudatja,

hogy a vallás- és közoktatástügyi miniszter a 600 korona államsegélyt utalványozott. A muzeumok és könyvtárak országos felügyelősége átiratot intézett a társulathoz, melyben felkéri, hogy a népkönyvtárnak terjesztését pártolja, a zombori városi könyvtár egyesület közli, hogy a zombori kulturpalota építése érdekében a történelmi társulat által kiküldött bizottságba dr. Falcione Nándor, Medgyessy Ferenc könyvtár-egyleti tagokat küldte ki.

A nemzeti muzeum évszázados jubileumát rendező bizottság meghívta a történelmi társulatot a folyó hó 26—27. napján megtartandó országos ünnepélyre. A választmány Latinovits Géza alelnököt kérte fel a történelmi társulat képviselőjére. Kiss Gyula Ó-Verbász község jegyzője, a történelmi társulat derek ügybuzgó tagja, vezeti az ó-verbázi ásatásokat és az ugynevezett „avargyűrű” belső és külső látképét küldte meg. Evetovits Janos bácsi plébános, a kintinó régész arról értesíti a társulatot, hogy annak közgyűlésén „Bácsváros és Bács váráról” felolvasást fog tartani. Ezen bejelentést a választmány örömmel elfogadta.

Roediger Lajos a történelmi társulat muzeumre és igazán agilis működő tagja jelentésében részletesen és behatóan számol be a vezetésére bízott társulati muzeum tevékenységéről. Sem időt, sem fáradságot nem kímélve szenteli működését a társulat muzeumának gazdagítására és a társulat büszke lehet azokra a szép és fontos eredményekre, melyeket Roediger Lajos muzeumőr eddig létesített és megszerzett. Latinovits Géza társulati alelnök kíséretében bejárta a nyár folyamán azokat a községeket, melyeknek határában történelmi becsü lelhelyek vannak. Így a többi között Bácsban, Vajszkán, Német-Palánkán, Begecsen, Futtakon, Újvidéken és Apatinban voltak és jelentése részletesen számol be az elért szép eredményekről.

Nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a választmány Latinovits Pál főispán választmányi tag előterjesztéseit és megjelenése a választmányi ülésen általános örömet keltett. Az indítványok során felhívta a társulat működő tagjainak figyelmét a Tiszavidékre. A titeli fensik, az ó-bece-bács-

földvári csonthalom, a zentai csatatér olyan helyek, melyek érdemesek a régészeti kutatásra. Felhívta a társulat tagjainak figyelmét Bács-Madaras és Katymár községekre, a melyek a Telecska közvetlenalján fekszenek és eddig nem képezték régészeti kutatásnak a tárgyát, pedig B.-Madaras valamikor vár volt, a felső Bácskának a török hódoltság alatt a kulcsa. Felujította még Latinovits Pál főispán egy előző ülésen tett azon indítványát, hogy a társulat működő tagjai tegyék kutatásuk tárgyába a kapisztrán barátok könyvtárait. Felemlítette, hogy a szegedi Mátyás templom, melyben a mi szent patrónánk a fekete madonnának ósrégi képe van, egyike a legrégebbi templomoknak. A török hódoltság alatt az egész Tiszamellék a szegedi plébánia hatásköre tartozott és bizonyára a szegedi franciskánusok könyvtárában igen sok érdekes történelmi okmány lehet a tiszavidékről. Ezenkívül még a bajai franciskánus klostromban is lehet sok történelmi okmány.

A választmány dr. Dudás Gyula és Erdújhelyi Menyhért társulati működő tagokat kérte fel ezen kutatások megtételére. Végül a választmány elhatározza, hogy a Trischler Károly másodtitkár által megírt Schweidel József életrajzát legközelebbi havi fűzetében közli.

Szabad Lyceum.

* A zombori szabad Lyceum előadásainak sorozatában dr. Strasser Lajos tartotta meg vasárnap délután előadását. A magyar magánjog egyik igen érdekes témáját a nő állását a magyar jogban ismertette; a kiváló jogi tudásra és alapos tanulmányra valló szép előadását a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta.

Előadásának a bevezetésében elmondotta, hogy egy nemzet és a kor történetére az improduktívnek nevezett foglalkozások és az azokból eredő emberi alkotások titkára a bélyeg és ezek adják meg a kor jellegét. Bármily híres harcosok voltak is a görög államok, mégis első helyet foglal el az etika, művészete és bölcsészete által. A művészet tette nagygyá firencét a Mediciek alatt és a régi rómaiak szellemi nagyságát nem rabló hadjáratok, hanem költői művei és különösen a jogtudomány alapította meg.

Majd érdekesen fejtegette a jogtudomány elméletét, mint a bölcsészetnek egyik fontos ágát, mely bár új anyagi javakat nem teremt, de ezeket fenntartja és megvédelmezi, de még inkább az eszmei javakat: a személybiztonságot, az egyéni szabadságot és a becsületet.

Elmondotta, hogy midőn hazánk a kulturnemzetek sorába belépett, a művelt nyugatnak minden kulturális vívmányát magáévá tette. A régi avitikus intézmények helyébe új intézmények léptek. Fejlődött nálunk a jog is soha sem álmodott arányokban, úgy hogy a jogrendszer betetőzéséhez csak még egy — igaz, nagyon életbevágó törvény kell — a magánjogi törvény. Bármily fényes is azonban hazánk a jog terén tanúsított haladása, van annak egy pontja, a melyben Magyarország konzervatív maradt: a nők állása a jogban.

Azon kevés külföldi tudósok egyike, a kik érdemesnek tartották a magyar törvényeket tanulmányozni — bár a latin nyelven írt „Corpus Juris Hungarici” mindenkinek hozzáférhető volt, hazánkat a nők eldöré-
Röder Károly.

tördelve, ájuldozva ígért fejedelmi jutalmat leánya megmentőjének. A tömeg közül kivált két izmos, marcona oláh s vállalkozott a leány kiszabadítására. A mint azonban az istálló felé közeledtek, a hatalmas medve a tömeg folytonos nyugtalansága következtében már igen vadul hunyorította szemeit a bátor oláhok felé, kik ezért jobbnak látták illendő távolságban maradni a már-már felbőszült vadtól s inkább azon igyekeztek, hogy Juarica segítségével életre keltsék a fenevad gazdáját, hogy parancsolja el neveltjét az ajtóból. A részeg ember a sok lökdösés-bögdösés dacára sem tért magához; Mackó már nyalogatni kezdte a kicsike hófehér kaecóit, úgy hogy a tömeg kénytelen volt vele kívülről inceselkedni, hogy valahogy a halálfélelemben levő leánykától elesalogassa. Ezen már már legveszedelmesebb pillanatban hatalmas kiáltás hangzik fel az udvarban, a báró hangja, ki fegyveresen, törősen tért vissza a hegyekből. Ismételt hangos kiáltással s borzasztó ütással böszítette fel a fenevadat, hogy leányától feléje forduljon. Mackó megtámadója felé fordul, borzalmasan tátja száját s ijestően vicsorgatja fogát; ezen pillanatot leste csak a báró, vállalhoz kapja a fegyvert, egy

mennydörgésszerű durranás s a golyó Mackó szívébe furódik; még egy utolsó, fájdalmas ordítás s a hatalmas vad a kövezetre zuhan. A báró egy ügyes ugrással az istállóban terem, felkapja leányát s a tömeg zsviojától kísérve viszi anyja ölébe, ki boldogságában nem tudja, kettőjük közül kit öleljen előbb keblére.

Pankovic a mennydörgésszerű durranásra magához tér, nehézkesen felemelkedik, zavaros szemeivel az egész szcenát áttekinti, kirántja övéből törét, iszonyu káromkodások között keresi kedvence gyilkosát s midőn az ölelkező, fegyveres bárót megpillantja, feléje rohan, de a boldog apa egy ügyes mozdulattal kikerüli a tördőfést s fegyverével kicsapja a törét a megvadult bosnyák kezéből. Jankó néhány pillantig mozdulatlanul, némán tekint a kövezeten heverő törre, — hirtelen felkapja, fájdalmas, fülsüketítő ordítással ráveti magát Mackóra, — az egyik karjával átkarolja ennek nyakát, — törős keze pedig a szívéből patakzó vérben — fűrdött.

Az árván maradt Juarica a báróéknál nevelkedett fel.

jának mondták. Sehol a világon a nőről, mint hajadonról, hitvesről, özvegyről, oly gyöngéd és lovagias módon gondoskodva nincs, mint a magyar törvényekben.

Míg Németországban a „Minnesängerek“, Franciaországban a „troubadurok“ epedő dalaikat zengték, míg a nyugaton távol a fegyverek zajától a lovagok híresek voltak a nők iránti kultuszban, addig a barbárnak nevezett Magyarországon a fegyverek közt hallgatott ugyan a muzsa, de minden költeménynél ékebben szólt a tett és míg a nőt glorifikáló Provence dalok az ismeretlenség homályába merültek el, nálunk törvénynyé vált dythiribusokban van megörökítve azon tisztelet, melylyel a magyar nemzet a nőnek adózott.

Ezen szép bevezetés után a nő cselekvőképességéről beszélt.

A magyar törvényhozás a maga gyöngéd lovagias felfogásában a hajadon nőt cselekvő képességgel egyáltalán nem ruházta fel — a mi az európai törvényhozásban egyedül áll, — kimondotta, hogy a nő mindaddig, míg hajadon, bárminő kort érjen el, gyámság alatt áll, ellenben bármilyen korban menjen férjhez, önjogu lesz. Az új kor szellemének befolyása alatt jött létre az 1877. XXIII. t. c., mely szerint „hajadonok 24 ik életévük betöltésével teljes koruakká válnak és minden a teljes korussággal járó jogok élvezetében lépnek.“

Foglalkozott a nő váltó képességével, a fiúsításról, a feleségről és ennek jogairól. A feleség vagyoni igényeinek biztosítására szolgáló hitbér, a hozomány, mint a nő vagyoni igényei és a közszerzemény ismeretése is egy-egy nagyon érdekes részét képezte előadásának. A közszerzemény intézményének ismertetése után áttért a házasságra.

A házasság intézménye isteni törvényen alapul, azt az egyház szentségei közé felvette, szükségtelen tehát, hogy annak etikai momentumai paragrafusokba szedessenek. És mégis az újabb törvényhozások ezen tisztán etikai kérdéseket is annyira, a mennyire szabályozzák. A magyar polgári törvénykönyv tervezete, kimondja, hogy a házastársaknak joguk és kötelességük a házasság, vagyis az egymással való életközösség, a mint ez a házasság mivoltáról és a törvény rendelkezéseiből következik.

Foglalkozott még ezenkívül a közszerzeménnyel, a hitbérrel és a nő köz- és politikai jogairól. Ezekre nézve elmondja Kálmán király híres mondását a boszorkányokról: qua non sunt, nec mentio fiat, mert nem léteznek, róluk említés se teendő.

Előadásának befejezésétől a nő iránti rajongó kultuszról beszélt, mely abban is megnyilvánul, hogy a magyar birodalmat a nemzet „Regnum Marianum“-nak nevezte el, a királyhűség mellett a nő iránt érzett gyöngédség lelkesítette a pozsonyi országgyűlésen a rendeket a történelmi nevezetességű „vitam et sanguinem“ felkiáltásra és a királyhűség és hála mellett ismét csak a nő iránti határtalan tisztelet és szeretet volt az, melylyel a nemzet boldogult királyasszonyunknak ugy életében, mint halála után adózott.

Végül azon reményének adott kifejezést, hogy nemsokára be fog következni az az idő, a midőn minket a külföld is valódi értékünk szerint megismer és megbecsül, hogy azonban ez mielőbb bekövetkezhessék, mindnyájunknak hozzá kell járulnunk, a kultúra összes fegyvereivel küzdünk és

gondoskodnunk, hogy ezen küzdelemben senki el ne lankadjon.

Esküdtszéki tárgyalások.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Második nap.

Gyujtogatás vádja alatt állott az esküdtszék előtt Kőszegi Ágostonné sz. Speer Erzsébet kernyajai eszelős asszony. Az esküdtszék, a mely a következő tagokból állott, az orvosi véleménynek helyt adva a vádlottat felmentette. Esküdtek voltak: Tantner Ottó, Török Endre, Gyurics György, Francz Mór, Györgyovanszki György, Weszelovszki Sándor, Holländer Ignác, Fuderer György, Szabó N. Péter, Szilágyi Péter, Kovacsics Jenő, Sauerborn Károly. A törvényszék részéről Gozdu Elek dr. elnökölt, dr. Kovacsics Császár és Szedresy Ödön voltak szavazóbírák. A vádhatóságot dr. Kerekes János kir. ügyész képviselte. A vádlottat dr. Scheer Armin védte.

A tárgyalás a vádirat felolvasásával kezdődött. Ennek alapján Kőszegi Ágostonné azzal vádoltatott, hogy június havában férjével, akivel rossz viszonyban élt, összeveszett és amidőn az hazulról haraggal távozott, ő boszúból a férje tulajdonát képező házat felgyújtotta. Ezen gyujtogatás által szomszédjának is kárt okozott. A vádlott elővezetett, rögtön meglátszott rajta, hogy nem tiszta elméjű. Koravén 30 esztendőss asszony jelent meg a bírák előtt, az elnök kérdéseire zavartan felelt, igen gyakran teljesen eltérőleg a tárgytól.

Kihallgatása összefüggéstelen szavai folytán nagyon nehezen ment. Tettét beismerte, de meg nem bánta. Kihallgatása után az elnök elrendelte a vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását. A két szakértő orvosnak, dr. Havel Józsefnek és dr. Spitzer István kernyajai községi orvosnak egybehangzó véleménye az volt, hogy a vádlottnak sem a tett elkövetésekor, sem jelenleg nincsen normális állapotban. Három tanut hallgatott ki ezután a bíróság, akik valamennyien megerősítették az orvosi szakvéleményt vallomásaikkal, melyekre meg is esküdtek.

A tanuvallomások után egy fő és egy külön kérdés lett az esküdtek elé terjesztve. És pedig:

1. Bűnös-e vádlott abban, hogy férje tulajdonát képező és emberek lakásul szolgáló házat szándékosan oly időben gyújtotta fel, amidőn abban senki sem tartózkodott?

2. A vádlott elmebeli tehetsége a tett alkalmával meg volt-e zavarodva oly mértékben, hogy e miatt akarata szabad elhatározására képtelen volt?

A vád és védbeszéd után az esküdtek kihirdették verdiktjüket. Az első főkérdésre 11 igennel, egy nemmel szavaztak. A külön kérdésre 10 szavazattal igennel, 2 nemmel szavaztak. Az esküdtek szavazása után a törvényszék visszavonult. Tanácskozás után kihirdették az ítéletet, a mely a vádlottra nézve felmentő volt. A vádlottat nyomban szabadlábra helyezték.

Harmadik nap.

A község nagy érdeklődése mellett folyt le folyó hó 23-ára kitűzött esküdtszéki tárgyalás. Stötzer Jakab kis-kéri módos gazda szándékos emberölés büntetésének kísérletével vádoltatott. Az esküdtszék a következőképen alakult meg. Esküdtek voltak: Weszelovszky István, Sauerborn Károly, Knippl János, Schlieszer Sándor, Bertolinó

Sándor, Bondi Mihály, Buják Lajos, Brauner Adolf, Lederer N., Binski József, Juhász Mihály, Raab Károly. A törvényszék részéről ugyanazok voltak jelen, a kik az eddigi tárgyalásokon. A védői tisztelet dr. Pataj Sándor töltötte be. A vádhatóság részéről dr. Linczinger János kir. ügyész volt jelen. A vád tárgyát a következő eset képezte. Kis-Kér község előjárói egy szép nyári napon jó német szokás szerint áldomást tartottak az odavaló Lauermaun-féle korosmában, mert az előjáróság valami sikerült községi vételt csinált. A multság délelőtt kezdődött és eltartott a késő esti órákig. Amíg az előjáróság a Lauermaunál mulatott, az alatt Stötzer József a Birmann-féle korosmában alaposan felöntött a garatra. Ilyen különös állapotban ő is felkereste a mulató előjárókat, a kik szívesen fogadták őt. De nem nézte a megjelenőt jó szemmel a község vicepennája Odry Károly irnok. Alig hogy egy negyed óráig együtt voltak, belekötött a németbe. Elnevezte mindennek s végül, a mikor Stötzer unni kezdte a virágos titulusokat és visszavágta néki az összes diszjelzőket, Odry őt pofonvágtat és utóbb kidobta az utcára. Stötzer véresen dühöngött kiun az utcán, a mikor kis idő múlva Odry is kilépett az utcára. Hogy itt mi történt, azt pontosan megállapítani nem lehetett, elég az hozzá, hogy pár perc múlva Odry segítségért kiáltott és az elősiető lakosok azt konstataálták, hogy hasáru egy erős szurás van ejtve. A sebesültet rögtön ápolás alá vették és miután azt állította, hogy Stötzer döfte belé kését, azt pár óra múlva letartóztatták.

A vádlott a bíróság előtt határozottan tagadta azt, hogy a reá rótt cselekményt elkövette volna. Részességével védekezik és ennek alapján nem emlékezik a dologra.

Kilenc tanut hallgatott ki a törvényszék és ezek valamennyien egybehangzóan vallottak. Azt állították, hogy a vádlott teljesen részeg volt és ők sem hihetik azt, hogy Stötzer szurta volna meg az irnokot, miután a vádlott minden tekintetben kifogástalan ember. A bűncselekmény ennek folytán nem lett teljesen megvilágítva és csakis a valószínűség bizonyított Stötzer ellen. A vád- és védbeszéd elhangzása után az esküdtek elé a következő kérdések lettek terjesztve:

1. Bűnös-e vádlott abban, hogy Odry Károlyt szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal a bűnjelként szereplő késsel abból a célból, hogy sértettet megölje, hasba szurta, úgy hogy csak a vádlott akaratan kívül eső körülmény folytán nem következett be sértett halála s így a cselekményének véghezvitelét megkezdte, de be nem végezte? Igen, vagy nem? Határozat: nem.

2. Bűnös-e vádlott abban, hogy a fenti alkalommal sértettet szándékosan, de nem ölési szándékkal, a jelzett késsel hasbaszurta, úgy hogy ezáltal sértetten 20 napnál tul gyógyult testi sértülést okozott? Igen, vagy nem? Határozat: nem.

Az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék a vádlottat felmentette és azt nyomban szabadlábra helyezte.

Színház.

Csütörtökön, november 20-án Csiky Gergely drámája: „A sötét pont“. Gyorsan fejlődő, tragikai cselekvés; megrázó jelenetek; Csiky darabjait jellemző bámulatos, mesteri színpadi technika megtették a kellő hatást Krész Irma (Lidia) valóban művészi,

és Bozóky (Kézdí Györgyné) szintén magas színvonalon álló alakításában. — A sikert nagyban emelték és az élvezetes estéért elismerést érdemelnek még: Ungvári (Albi Vince), Mezei (Faina Gáspár), Ágotai (Prokai Gyula), Baróti (Makári), Gabányi (Hraboci), Pintér (Láng) és Somlay (Balkányi Béla). A szépszámu közönség számtalanszor zajos tapsviharral jutalmazott egy-egy szép jelenetet.

Sajnos azonban, hogy ugyancsak kongott a nézőtér az ürességtől pénteken Strauss operettejének „Egy éj Velencében“ második előadásán. Múltán mondható ez a körülmény sajnósnak, mert a mesterét híven jellemző, andalító zene, Csongory, Eörsy, Gabányi, Ágotay mesteri temperamentumos játéka, Baráth-Laszlovszky bűvös tarantellája valóban több érdeklődést érdemel. A szereplők dicséretére azonban meg kell jegyezni, hogy a csekély számu publikum hívőssége sem hatott játékkukra nyomasztólag.

—b.

A derék igazgató valóban nemes ügy szolgáltatába szegődött, midőn a felső városi óvoda agilis választmányának kérelmére ezen intézet javára e hó 23-án a társulat legjobb erőivel előadást rendezett. A műsort oly kiváló gondnal és oly finom izléssel állította össze, hogy a sikert már eleve biztosítottak lehetett tekinteni. S tényleg zafolt ház gyönyörködött a változatos és válogatott programban, mely majdnem egyforma arányban magában foglalta a rendes és megszokott hangversenyek és a modern Tarka színpad repertoireának legjobb számait. Felesleges talán még hozzátennem, hogy a közreműködők jóformán kivétel nélkül művésztük legjavát nyújtották, s hogy a hálás közönség az egyes szereplőket a jótékony cél érdekében kifejtett önzetlen buzgólkodásukért zajos tapsal jutalmazta. A hatás és lelkesedés oly nagy volt, hogy a rendkívül gazdag műsor dacára is a legtöbb számot meg kellett ismételn. Ugy a társulat, mint az óvoda választmánya meg lehet elégedve az eredménnyel, az előbbi jelentékeny erkölcsi sikert aratott, az utóbbi pedig bizonyára szép összeggel gyarapíthatja majd az intézet vagyonát.

Vasárnap délután a felére leszállított helyárak dacára is csaknem tíres ház előtt adták Herczeg Ferenc kitűnő életképét „A Gyurkovits leányok“-at. E délutáni előadások nem is annyira a gyermekeknek, mint inkább a kisiparosoknak, kiskereskedőknek, a csekély jövedelemmel bíró családok embereknek szólnak. Megfoghatatlan tehát, hogy épen ezek, szinte csökönyös nem-törődömséggel, kerülgetik a színházat, holott itt olcsó pénzért igazán élvezetes és tanulságos szórakozásban lehetne részüik.

Ugyanez a részvetlenség jellemzi „A szép Darinka“ című, egyébként meglehetősen kontár népszínműnek esti előadását is. Két tíres ház egy napon: azt a legedzettebb és legflegmásabb színész sem bírja egyedül elviselni, nem csoda tehát, ha a szereplők lagymatagon és kellő komolyság nélkül játszottak. Azt hiszem, ők maguk sem kívánhatják, hogy az előadásról bővebb részleteket közöljek, s az egyes alakításokat behatóbban méltassam.

—c.

Heti műsor. Kedd: „Mi történt az éjjel“; szerda: „Dragonysok“; csütörtök: „Lemondás“; péntek: Ágotay Ferenc komikus jutalomjátékául „Mongodin ur felesége“; szombaton: „Izé“.

H i r e k.

Nickl Vilmos.

Nálunk az a körülmény egy katonára nézve sokszor nem előnyös, ha a magyar sajtó személyével dicsérőleg foglalkozik. Viszont avancement jelent néha, ha a magyar lapok titk, szidják a katonát.

Bármennyire is óhajtnak Nickl alezredek minél gyorsabb további előléptetését, nem tithetjük azon egyszerű okból, mert soha alkalmat nem adott arra, hogy azt tenni jogunk lenne.

Megemlékezni róla távozása alkalmából kötelességünk annál is inkább, mert távozásával oly nyomokat hagy maga után, melyeket példa gyanánt kell megvilágítanunk, hogy azokat minél többen megláthassák.

Mi Nickl Vilmos alezredek két szempontból látjuk magunk előtt. Látjuk mint katonát és látjuk mint a társadalomnak egyik kiváló tagját. Hogy minden félreértés kikerültesse, előre is kijelentjük, hogy mi az ő katonai működését nem bírálhatjuk, mert nincsen az a generalissimusa a hadseregnek, nincsen az a minden ízében áthatott katonája a közös hadseregnek, a ki az ő katonai működését kifogásolhatná. Katona minden ízében, úgy a fegyelem, mint a megkívánt szellem tekintetében. Így tehát, ha a magyaroknak kívánsága van a közös hadsereggel szemben, mint a hogy magyar nemzeti szempontból van is még elég — ez a kívánni való természetesen úgy az egészre és ezzel együtt Nickl Vilmos alezredekre is vonatkozik.

Ámde ő neki elvitázhatatlan érdemei vannak, olyanok, a melyek őt hatalmasan kiemelik a többiek közül. Igaz barátja volt a polgárnak, annélkül, hogy ezzel a baráti érzéssel ellentétbe jutott volna saját katonai mivoltával. Mindent elkövetett, hogy a polgárság közötti jó egyetértés fentartassék és gondos kezekkel ápolassék. A legjobb példával ő maga járt elől és tisztjeitől is ily magatartást követelt.

A katonaság és polgárság közötti jó viszony ápolását nem tartotta frázisnak, a mit csak ünnepi alkalmakkor kell a szokás kedvéért elmondani, hanem minden cselekedete arra irányult, hogy ezt tettekkkel is megmutassa. Ezen helyes intenciója természetesen nem maradt nyom nélkül a tisztikarban.

Az egész katonai kérdésen óriásiit lendítene, nem ugyan paragrafusok útján, az idegenkedés méregfoga kihullana, ha a vezetők mind olyan szellemben cselekednének, mint a hogyan a távozó parancsnok cselekedett.

Nagyon neheztünkre esik most kiemelni érdemeit, a midőn tőlünk távozik. De nem búcsúzunk el tőle végleg. Hisszük és reméljük azt, hogy a jövőre ígért új ezrednek élén Nickl Vilmos ezredek fogjuk majdan ismét városunkban üdvözölni.

Addig is legyen a távozó zászlóalj-parancsnok meggyőződve arról, hogy e város polgársága sajnálattal vesz tőle búcsút és személye mindenkor kedves emlék marad.

Csak egyelőre vesszünk tőle búcsút mi is és őszintén kívánjuk azt . . . mielőbbi viszontlátásra . . .

Személyi hír. Jablanczy Sándor cs. és kir. altábornagy, a m. kir. csendőrség főfelügyelője szombat óta városunkban időzik és szemlét tart a helybeli csendőrszárny felett.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Engelthaler László zombori törvényszéki aljegyzőt az újvidéki törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pataky Sándor tanítót az ó-becsei községi gazdasági ismétlő iskolához gazdasági szaktanítóvá nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Róthné Dsunja Irén okleveles kisedővönőt a bács-kereszturi állami kisedővönőhöz óvónóvé nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. itélőtábla elnöke Eckert Sándor végzett joghallgatót, bajai lakost, a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Athelyezés. A budapesti 4. hadtest parancsnoksága Nickl Vilmos cs. és kir. alezredek a helyben állomásozó II/23. gyalogzászlóalj parancsnokát Budapestre helyezte át a 23. gyalogezrednek törzséhez.

Katonai elbocsátás. A király Raichl Ferencet a szabadkai 4. honvédszázred tartalékos hadnagyát és Tóuay Imrét a szabadkai 6. honvédszázred tartalékos gyógyszerész járulnokát tisztí rangfokozatuk megtartása nélkül saját kérelmükre a honvédség kötelekéből elbocsátotta.

Egyházi hír. Witt Ignác adorjáni adminisztrátort foktői plébánosná, Almási Miklós kececi káplánt Adorjánra adminisztrátorrá és Vajda Ottó foktői adminisztrátort Kecelre káplánná nevezték ki.

Kiküldetés. Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán dr. Grünbaum Pál az „Ó Becse és Vidéke“ szerkesztőjét kiküldötte bizalmi férfit az újvidéki kir. törvényszékhez az 1903. évi esküdték összeállításához.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Deák Béla bács-kulai lakos ügyvédjelöltet a zombori ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul, Jákó Gyula bács-kulai járásbíró-sági aljegyzőt pedig a bács-kulai kir. járásbíró-ságnál alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyetteséül rendelte ki.

Drakulits Pál sajtópöre. Dr. Drakulits Pál városunk képviselője lapunkban terjedelmes cikket tett közzé „Közéleti erkölcs“ címen, mire a „Zombor és Vidéke“ szerkesztője dr. Donoszlovits Vilmos „Közéleti erkölcs. Válasz dr. Drakulits Pálnak“ cím alatt felelt Drakulitsnak. Dr. Drakulits Pál ezen közleményben foglalt sértések folytán bűntető feljelentést adott be, rágalmazás és becsületsértés miatt a szegedi kir. törvényszék mint esküdtbíró-ságnál. A följelentés a rágalmazó részeket 18, a becsületsértő részeket 9 pontban sorolja föl.

Megbízás. A földművelésügyi miniszter a Gombos község határában lévő és Gyóry István tulajdonát képező népies mintagazdaság felügyeletével Matkovich Béla apatini főszolgabíró bízta meg.

Választás. Tataháza község képviselőtestülete Szutrély Lajos főszolgabíró elnöke alatt tartott képviselőtestületi gyűlésen Nagel Gyula ottani helyettes jegyzőt általános szótöbbséggel községi jegyzőnek megválasztotta.

Eljegyzés. Dr. Knézy Lehel, dr. Balogh Ernő ügyvédi irodájának vezetője eljegyezte Frey Ella kisasszonyt, Frey Emil helybeli polgártársunk leányát.

Katalin bál. Az iparos ifjak önképző egyesületének Katalin bálja vasárnap minden tekintetben megfelelt a várakozásnak. A szereplők valamennyien a legnagyobb ügyességgel feleltek meg feladatuknak úgy hogy a műsor minden egyes pontja kiválóan élvezetes volt. Trischler K. „Bácskai Geográfia“ című humoros költeményét, melyet Ujkéri Antal olvasott fel, sűrű tapsal jutalmazta a publikum. Lancsarevits Teréz k. a. eneke művészi szinten állott és azt több ízben kellett megismételnie. Kovalovszki Berta k. a. és Hock János „Amor mint végrehajtó“ című dialógja nagy hatással volt a közönségre. Szam Lajos eneke és Ujkéri Antal szép szavalata után kezdetét vette a tánc és tartott a reggeli órákig.

Ritka hal. Egy apatini halász a múlt heten egy 3 méter hosszú halat fogott, mely 128 kilogrammot nyomott. A szerencsés halász a halat 384 koronaért, tehát kilóját 3 koronaért adta el.

Szervező gyűlés. Bács Bodrog vármegye teigazdaságának és egyéb mezőgazdasági szövetkezeteinek szövetségét megalakítani alulírott Gazdasági Egyesület elnöksége rendkívül fontosnak tartván, tisztelettel meghívja az 1902. november hó 30. án délelőtti 9 órakor Zomborban a vármegyeház nagytermében tartandó szervező gyűlésre. Számítunk arra, hogy ezen fontos értekezletre, melyet az előzőleg kibocsájtott és megyszerte terjesztett felhívásban márismertettünk, megjelenni szives lesz. Napirend: 1. Latinovits Pál főispán ur Oméltósága megnyitó beszéde. 2. Értekezleti elnök és jegyző választás. 3. Sierbán János országos teigazdasági feltgyelő előadása a megalakítandó szövetségről. 4. Indítványok a megalakítandó központi szövetség módzataira nézve. 5. Végrehajtó bizottság megalakítása. Latinovits Pál főispán, Gazdasági Egyesületi elnök. Galambos Sándor földbirtokos, a Gazdasági Egyesület teigazdasági megbízottja.

Merénylet Zmejanovits Gábor Versec püspöke ellen. Vasárnap este három egymásután eldördült revolverlövés riasztotta fel a karlócai nyugalmát. A patriárka palotájában két napon át ülésezett a gör. kel. szerb egyházi kongresszusi vál., melynek tudvalevőleg Zmejanovits Gábor Versec magyarérelmli hazafias püspöke az elnöke. A püspök, mint Brankovics György érsek patriárka vendége, annak palotájában a földszinten a főbejárattól jobbra, az első püspöki lakosztályban volt beszállásolva. A merénylő az utcáról három lövést tett az ablakra. Mind a három golyó átsütött az ablakon és csak a sors véletlen szerencsése folytán baj nem történt. Két golyó a püspök talárlát horzsolta. Zmejanovits még vasárnap éjjel elutazott Versecre, hol ismerőseinek ezrei keresték fel táviratokkal és levelekkel. Nem lesz érdektelen e helyütt megjegyezni, hogy Zmejanovits Gábor verseci püspök volt az, aki Brankovics György karlócai patriárka ellen sikasztással és csalással vádolva azt, a zsinaton feljelentést tett, melyet utóbb ő felsége királyi döntéssel elsimított. Brankovics egyik fanatizált hívének boszu műve lehet — a hál' Isten meghiusult merénylet.

Köszönetnyilvánítás. A zombori felsővárosi óvőegyesület javára f. é. november hó 22. én rendezett jótékonycélu színelőadás alkalmából a következő feltűzések teljesítették: dr. Bruck Árminné 6 kor., dr. K. Antal 5 kor., dr. Sági Samu, dr. Scheer Ármín, dr. Wollheimer József, Löwy Vilmos, Wamoscher Áronné 4—4 kor., Goldstein Albert 3 kor., Goldfahn Sándor, Engel Mór, Weinberger Izidor, Gaál Zsigáné, Grosz Samu, Schlésinger Simon, Styrum Mórné, Wollheimer Vilmos, Weidinger Zsigmondné, Weidinger Sándor, Kohn Cilka, Schön Adolf könyvkereskedése, Egy asztaltársaság, Schlieszer testvérek, özv. Spitzer Mórné, özv. Schlésinger Berta, özv. Fernbach Bálintné, Spitzer Sándor, özv. Freund Samuné, Schlieszer Lázárné, Holländer József, Bárány Lipótné, dr. Fischer Mihály, dr. Czeisel Lajos, özv. Spitzer Bernátné 2—2 kor., Madam Paulin, Pinkusz Adolf, Pártos Samu, Robicsék Samu, Steiner János, Goldfahn Béla, Scheer Henrikné, Singer Sándor, dr. Diener Jánosné, Bacbrach Viktorné, Schönwald Zsigáné, Földvári Mórné, özv. Herczog Bernátné, Mezei Samuné, Lederer Leó, Décsi I., Schlaffer Fülöp 1—1 kor. Fogadják az adakozók jótékonycélu adományaiért, úgy Halász Elza és Loschitz Margit kisasszonyok a jegyek elárúsítása körül kifejtett buzgó fáradságukért, Oblath Károly nyomdatulajdonosnak a szükséges nyomtatványok díjtalan szállításáért az egyesület hálás köszönetét. Dr. Bruck Árminné, a felsővárosi óvőegyesület elnöke.

Szegedi dalos kör Ó-Kanizsán. A szegedi dalos kör folyó hó 22-én Erdélyi Sándor karnagy vezetése alatt változatos műsorral Ó-Kanizsán bangversenyt tartott, melyet tancvigalom fejezett be. A kittedő összhanggal énekelt darabokat, úgy a körben előadott monologot és felolvasást az előkelő, de igen kis számú közönség nagy élvezettel hallgatta végig és a legtöbbet meg is újrátta. A bevételek azonban alig futotta ki az est kiadásait.

Gyászír. Leithner József cs. és kir. elsőosztályú százados, a hadiírem, a jubileumi emlékérem tulajdonosa, f. hó 22. én hosszas szenvedés után életének 40. évében elhunyt. Haláláról neje, immár özvegy Leithner Józsefné sz. Tiroly Zórka adott ki gyászjelentést. — A Badeni őrgrof nevet viselő 23 ik gyalogezred tisztikara a következő gyászjelentést adta ki: A Lajos Badeni őrgrof nevet viselő 23. gyalogezred tisztikara mély fájdalommal tudatja, hogy felejthetetlen bajtársa Leithner József elsőosztályú cs. és kir. százados, a hadiírem és jubileumi emlékérem tulajdonosa, folyó hó 22. én délután 4 órakor hosszu szenvedés után az Urban elhunyt. A drága elhunytnak földi maradványai folyó hó 24-én hétfőn délután 3 órakor fogtak a gyászházban (Flórián-utca 374. sz.) beszenteltetni és a szt. Rókus temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 28. án délelőtti 9 órakor lesz a rom. kath. plébániatemplomban. Zombor, 1902. november hó 23. Béke hamvaira! — Temetése nagy katonai pompával tegnap délután ment végbe. Megjelent azon az ezred tisztikarának egy küldöttsége, a zombori cs. és kir. és a m. kir. honvédség tisztikara és nagyszámú gyászoló közönség. A koporsót egy század kísérte és az ezred zenekara gyászindulókat játszott. A nyitott sírnál a kirendelt század sortűzet adott, mire a koporsót sirba bocsátották és elföldelték.

Köszönetnyilvánítás. A zombori iparos ifjak önképző egyesülete által folyó hó 23. án rendezett Katalin bálja alkalmából feltűzettek: Szemző István, özv. Fernbach Bálintné 10—10 kor., özv. Fernbach Antalné 4 kor., Kovalovszky Berta 2 kor., H. J., Illics Illés 1—1 korona. Fogadják a nemeszivil adakozók ezuton is az egyesület hálás köszönetét.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Polyakovits szül. Vidákovich Eszter, Vidákovich Jenő és neje szül. Vidákovich Anna, mint gyermekei a maguk, valamint az alulírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édes anyjuk özv. Vidákovich Adámné szül. Knézy Terézia, folyó évi november hó 22. én délelőtti 10 órakor életének 72 ik évében jobblétre szenderült. A megboldogult hült teteme folyó évi november hó 24. én, hétfőn délelőtti 9 órakor megtartandó gyászmise után fog beszenteltetni és a rom. kath. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Nemes-Militics, 1902. évi november hó 23. án. Aldás és béke hamvaira! Polyakovits Lukács, Polyakovits Jolán, Kanyó Margit, Vidákovich Mariska, Vidákovits Adám, Vidákovich Jenő unokái. — Vidákovich Adámné urnó, Nemes-Militics község egyik legkiválóbb családjának a Vidákovich családnak volt általánosan tisztelt tagja. A nemes lelki és jó szívi urnó halála nagy részvételt keltett. Az elhunytban Vidákovich Jenő földbirtokos Nemes Militics község egyik vezető férfia édes anyját gyászolja.

A szolnoki országos agárversenyen. Leibach Keresztély „Gyöngyös“ nevű agara nyerte el az országos díjat és ezzel ismét bebizonyult, hogy Bácsmegeye első helyen áll az agárász sport gyakorlásában. A díj dícsőségére válik a kittedő sportsmann gazdának.

Nemes emberbarátok. Örvedtesen gyarapszik azon nemes szívi munkaadók száma, a kik a saját költségükön biztosítják cselédjeiknek a munkáspénztár áldásait. Ujabban két ilyen emberbarátnak áldozatkészégéről kaptunk hírt. Báró Biedermann Rezső értesítette az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár igazgatóságát, hogy szentegáti uradalmának mindazon gazdasági cselédjét, a kik az ő szolgálatában már egy esztendő eltöltöttek, első csoportbeli tagokul beiratja a pénztárba s a tagsági díjakat saját pénztárából fizeti. Deutsch Zsigmond herceg Eszterházy uradalmának főbérője hasonló képen arról értesítette az igazgatóságot, hogy bérgazdaságának mindazon cselédjét, a kik már 5 év óta szolgálatában állottak, színtén saját költségére beiratja a munkáspénztár tagjai közé.

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Mélyen szomorodott szívvel jelentjük szeretett jó férjem, testvérem, vónk, sógorunk, illetve nagybátyánk Friedrich Sándornak folyó évi november 23. án reggel 6 órakor életének 42-ik évében rövid kínos szenvedés után történt elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi november 24. én délután 4 órakor helyzetetnek örök nyugalomra a német-palánkai rom. kath. temetőben. Az engesztelő szent mise áldozat folyó évi november hó 25-én reggel 10 órakor mutatattik be az Urnak a palánkai rom. kath. templomban. Német-Palánka, 1902. november hó 23. án. Béke lengien áldott porai felett! Özv. Friedrich Sándorné szül. Dombovics Katalin neje. Horvátovics Stipóné szül. Friedrich Fani nővére. Horvátovics Stipó sógora. Märzluft Mátyásné szül. Simon Vilma, Reiter Ferencné szül. Dombovics Róza sógoróni. Dombovics Antal apósa. Dombovics Antalné szül. Szarvas Katalin anyósa. Tunica, Iván, Milica, Aladár, Feri, Laci, Margit, Sándor és Pista Horvátovics; Friedrich Katica és Stefánia unoka öccsei és unokahugai.

Ujvidéki hírlapiró a szegedi esküdtszék előtt. A szegedi esküdtszék, mint sajtóbíróság e hó 18. án egy minden ízében érdekes rágalmazási pert tárgyalt. Gunde Henrik helybeli főgymn. tanár többek előtt odanyilatkozott, hogy Kempner Miklós budapesti törvényszéki szakértő azon véleményre ért, hogy dr. Grujics által perelt 24.000 frtos perben szereplő okiratokon levő „German patriárka“ aláírást hamisnak mondja, 2000 frtot kapott volna. Dr. Grujics János Kempner Miklóshoz intézett nyílt levelben felhívta a szakértőt, hogy a magyar igazságszolgáltatás és a magyar szakértők becsülete érdekében nyilatkoztassa ki, ki adta neki a 2000 frtot, vagy ha Gunde Henrik nem mondott volna igazat, őt rágalmazásért perelje be. Kempner Miklós azonban nem fogadta meg a tanácsot és Gunde helyett dr. Grujicsot perelte a szegedi sajtóbíróságnál. Dr. Mayer Oszkár ujvidéki ügyvéd hatásos védőbeszédében meggyőzte az esküdtszéket arról, hogy dr. Grujics röpiratát közérdekből írta és hogy a 2000 frtnyi honorárium tényének igazolása nem dr. Grujics, hanem Gunde Henrik dolgát képezi és így a felelősség is őt terheli. A tanuk kihallgatása és több okirat felolvasása után a szegedi esküdtbíróság dr. Grujics Jánost egyhangulag nem vétkezőnek nyilvánította, mire a bíróság felmentő ítéletet hozott.

A levelek és városok. A posta-igazgatóság a mult évre vonatkozó statisztikai kimutatásában a többek között arról is szól, hogy hazánk egyes városaiban egy-egy lakosra hány levél esik. E szerint egy lakosra ötvennél több levél jut Budapesten, Aradon, Fiumében, Győrött, Kassán, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Pozsonyban, Sopronban, Székesfejervárott és Temesvárott. A következő helyeken már csak 45—50 levél jut egy lakosra: Pancsován, Pécsen, Szathmáron, és Ujvidéken. Azok a polgárok, akik évenként 40—45 levelet kapnak: Baján, Debrecenben és Szegeden laknak. Még kevesebb levél, vagyis 35—40 a zomboriaknak és versecieknek jut. Szabadkán pedig már csak 20—25 levél esik.

A munkáspénztár halottai. Érdekes példával illusztrálhatjuk az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár áldásos működését. Mikor a segélypénztárról szóló törvény életbe lépett. Radó Dénes vasmegeyi birtokosnak egyik cselédjét, Herbath Eleket már az első hónapban baleset érte, a szecsavágógép összeroncsolta jobb kezét. A szerencsétlen cseléd, a kinek felesége és kiskoru gyermeke is volt, munkaképtelenné vált. A segélypénztár a mellett, hogy az összes gyógyítási költségeket kifizette, havonként megküldte neki a rokkantsági segélyt. Herbath Elek 14 hónapon át buzza ezt a segélyt a pénztártól, míg folyó évi július hó 27-én folytonos synlódás után elhunyt. A pénztár igazgatósága beigazoltak vette, hogy a haláleset a több mint egy év előtti baleset következménye volt és az özvegynek 400 korona haláleseti segélyt utalt

ki. A közelebbi napokban megkapták még a 400 koronás haláleseti segélyt. Rakosi András gyttrei lakos, a ki véletlen baleset folytán a vízbe fulladt. Manduch Imre nevezetesi lakos, a ki megrakott kocsirol leesett és agyrázkodás következtében elhunyt, továbbá Kamarási Mihály balsai lakos, a kit Szabó János szóváltás közben agyoulótt. Mint ezekből látható, a segélypénztárnak bő alkalmá van tagjainak segélyezésére és látható az is, hogy a gazdasági munkások körében sokkal sürűbben fordul elő a baleset, mintsem azt gondolná az ember.

Filoxera zárlat. Vármegyénk Bács-Novoszellő, Rigyica és Gara községek szőlőiben, a filoxera jelenléte megállapítván, nevezett községek határa a földművelésügyi miniszter rendeletével zár alá helyeztetett.

Apagyilkosság. Garai tudósítónk egy szörnyű családi tragédia megdöbbentő híret küldi lapunknak. Egy fiatal subanc agyonverte a tulajdon édes apját boszúból, mert ez a gonosz fiut garázdaságáért arcul ütötte. Az apagyilkosság Gara községben történt és az eset részleteit a következőkben írja meg nekünk tudósítónk: Gara községet egy 18 esztendő subanc merénylete tartja ez idő szerint izgatottságban. Müller József garai mezőúr a napokban a falu nagykozmájában ivott, midőn 18 esztendő Antal nevű fia hazahivta és utközben ráncigálta. Ezért az apa a fiut arcul ütötte. A fiu a poflévesért megharagudott és elhatározta, hogy azt megbosszulja édes apján. Tudta, hogy apja kimegy a határba, ezért az ut mellett levő nádasba bujva lesett apjára. Midőn Müller József reggeli 3 órakor arra ment, kiugrott a gonosz fiu rejték helyéről és egy nehéz farkos bottal úgy ütötte fejbe, hogy menten összerogyott. A bestiális fiu aztán addig ütötte apját, amíg ki nem adta lelkét. Ekkor elment testvérbátyjához és elmondotta, hogy apjukat agyonverte, azzal lefeküdt gazdájának istállójában és addig aludt, amíg a csendőrök el nem fogták. A bajai járásbíró foglya.

HIRDETÉSEK.

4228. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Dautova községben megtresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom ennél fogva a pályázni óhajtokat, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám **folyo évi december hó 20-ig** annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezendő kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A jegyzői állás javadalmazása 1329 kor. 44 fil. készpénz, szabad lakás, $\frac{3}{4}$ telek föld, az ez után járó legelőilletmény és mint eddig is a községi jegyzői javadalmazáshoz tartozott házikert hiányában az ugynevezett két darab szűrtü és egy darab „Ada” mintegy 1400 □-l különálló földrészlet, melyek után úgy az egyenes, valamint egyenérvi és községi pótdadó a község által fizetetik.

Baján, 1902. november hó 18-án.

Vojnich Maté,
főszolgabíró.

3-1

3515. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Zsablya községben üresedésbe jött 720 korona évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám **1902. évi december hó 10-éig** nyujtsák be.

Zsablyán, 1902. november 15-én.

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

3-2

Akácfaából készült

5-4

szőlőkarók, kerékküllök, kerítés- és komlóoszlopok, gömbfa bognárok számára kaphatók

Wolf és Trostler

fakereskedőknél **Ujvidék Duna-utca 7. sz. vagy örményutcai fatelepükön.**

11517. sz.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Thebesz Antal kernyajai lakos végrehajtónak kiskoru Thebesz Ferenc, Éva és Marianna végrehajtást szenvedők elleni 700 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Kernyaja községben fekvő, a kernyajai 1613. sz. betétben A. I. 1. sor, 1345-1346/3-a. hr. sz. alatt foglalt s kiskoru Thebesz Ferenc, Thebesz Éva és kiskoru Thebesz Marianna nevén álló ingatlan 1680 koronában megállapított kikiáltási árban az árvevést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903 évi február hó 4-ik napján délután (10) tíz órakor** Kernyaja község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 168 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1902. november hó 8-án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

3098. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A hódásághi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Radojehich Endre végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében Bene István árverési vevő az árverési feltételeknek eleget nem tévén, az ő veszélyére és költségére az 1881. 60. t. c. 185. §-a értelmében a zombori kir. törvényszék (a hódásághi kir. járásbíró) területén lévő, Rác-Militics község határában fekvő, a rác-militicsi 808. számú telek betétben A. 11. és 12. sorsz. alatt foglalt 1335/1. és 1336. hr. sz. Radojehich Endre nevén álló szőlőkre a visszárverést 2420 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902. évi december hó 16-ik napján délután 2 órakor** Rác-Militics község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan elért vételárának 10%-át vagyis 242 koronát készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódásághon, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1902. évi november hó 6-án.

Szabó Imre,

kir. járásbíró.

3690. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye zombori járáshoz tartozó Gákova, Krusevlya és Szanisics községekből álló állatorvosi kör részére Sztanisics székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek, s a pályázni szándékozók felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi december hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A körállatorvos javadalmazása 1200 korona készpénzfizetés és a kölcsönösen megállapítandó látogatási és husszemle díjak.

Zombor, 1902. november hó 14-én.

Tárczay,

főszolgabíró.

2-2

5114. sz.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Az eddigi pályázati kérvények fentartása mellett B. Bukin községében tresedésben levő irnoki állásra pályázati határidőt **folyo évi december hó 5-éig** meghosszabbítottam és felhívom a pályázókat, hogy felszerelt kérvényeiket a fenti határnapra terjesszék be.

Az állással 600 korona fizetés van egybekötve, mely előleges havi részletekben felveendő.

Palánkán, 1902. évi november hó 6-án.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

3-3

PÁRISI

GYÉMÁNT

és
GYÖNGYUTÁNZAT

VALÓDI ARANY és EZÜST FOGLALATBAN,
felülmúlja az eddig létező utánzatokat csodálatos
fényük és maradtandó tüziük által.

A PÁRISI
„BRILLIÁNS KIRÁLYNŐ”
cég világhírű párisi

GYÉMÁNTUTÁNZATAI

mosható és csak valódi arany és ezüst foglalatban
készülnek és így épen olyanok, mint a valódi
drága gyémántok.

Függők, gyűrűk, gyöngygyakék, hajtű a leg-
finomabb kivitelben és így nem tévesztendők
össze az ugynevezett amerikai avagy más
utánzatokkal.

Párisi gyémántutánzat raktára:

a BRILLIÁNS KIRÁLYNŐHÖZ

BÉCS, KÄRTNERSTRASSE 51.

a császári és királyi udvari opera átellenében.

Plókküzet: I. Adlergasse 3. a Habsburg-kávéházzal szemben.

UJ KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

5721. sz.

kig. 1902.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Bodrog Monostorszeg községben üresedésben lévő s 720 korona évi javadalmazással egybekötött községi írnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyó évi december hó 10-ig** nyujtsák be.

Apatin, 1902. november hó 20-án.

Matkovits Béla,
főszolgabíró.

2-1

2571 sz.

kig. 1902.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Alulírott községi előjárók lemondás folytán üresedésbe jött és 600 korona fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdettünk.

Felhívom tehát mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1903 évi január hó 15-ig** annál is inkább küldjék be, mivel a később érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

Megkivánatik a magyar nyelvnek beszéd, írás és olvasásban, ezen kívül bármely szláv nyelv tudása.

A fizetés utólagos havi részletekben történik. A ruházatot a rendőr, a felszerelést a község adja.

Bács Keresztur, 1902. november 19-én.

Arnold Károly, **Nagy János,**
jegyző. 3-1 bíró.

1443. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Lalityon üresedésben lévő egy gyalogrendőri állásra **folyó évi december hó 10-ig** pályázni lehet. Évi fizetés 480 korona.

Lalityon, 1902. november hó 20-án.

3-1

Az elüljáróság.**Vértesi Károly illusztrált útirajzai.****Keleti ég alatt.****EGYIPTOMBAN.**

25 iv, 62 kép.

Keleti ég alatt.**PALESZTINÁBAN.**

33 iv, 40 kép.

KONSTANTINÁPOLY.

21 iv, 65 kép.

Ára egyenként, egész vászonkötésben, stilizált címlappal **6 korona**. Mind a három munka szerzőnél — Zomborban — egyszerre megrendelve, **15 korona**. *—1

Alkalmazást nyerhet.

A községi jegyzői teendőkből teljesen jártas egyén egy évre alkalmazást nyerhet 40 korona havi díj és lakás, mosás és világítás nélkül, teljes ellátásért.

Felszerelt kérvények alulírott jegyző címére **folyó évi december hó 1-ig** beküldendők.

Szakvizsgát tett egyének előnyben részesülnek.

Bajsa, 1902. évi november 12-én.

Szilvássy János

jegyző.

3-3

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

divatárú üzletemet

Falcione Gusztáv-féle házba (Kossuth Lajos-utca) **helyeztem át**, ahol is a megmaradt árúk végeladatnak.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Engusz József.

3-3

Vegy- és illatszer-üzlet**a Vörös kereszthez**

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a takarékpénztárral szemben.

Értesítés.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Zomborban egy a mai kor igényeinek megfelelő

vegy- és illatszer-üzletet**folyó évi november havában létesíték.**

A legolcsóbb árak mellett többek között a következő cikkek vannak a legnagyobb választékban raktáron:

Francia, angol és belföldi illatszerek, pipere és kozmetikus készítmények, illatszerek suly szerint kimérve, szappanok, areporok, arekrémek, hajvizek, kéz és körömápolási cikkek, száj és fogápolási szerek, hajfestő szerek, arcfestékek, borotválási cikkek stb.

Különleges toilett cikkek, fog-, haj-, bajusz- és körömkefék, fésűk a legfinomabb kivitelben, utazási toilett cikkek és eszközök, szivaesok frotirozó és masszurozó cikkek, loffak stb.

Az összes háztartási és gazdasági cikkek, vegyszerek, fertőtlenítő szerek.

Kötszerek, sebészeti és betegápolási eszközök.

Gummi különlegességek, francia óvszerek. Fényképészeti gépek és az összes kellékek. Valódi eredeti angol rum, francia cognac, hollandi likőr, francia és spanyol gyógyborok, különleges finom cukorkák, hollandi Cacao „Gazdaasszonyok figyelmébe“.

Kugler-féle 3-4 frtos csokoládé törmeléke kilónként 1 frt 20.**Fehér Bourbon-Vanillia.**

Orosz és kínai tea különlegességek eredeti csomagokban és suly szerint kimérve. Padló festékek és parket fényezők, cipőkenőcsök, különleges fogpiszkálók, fürdő és szoba thermo- és barometerek, bor-, sör-, szesz-, tej- és fagyalt-mérők stb.

Midőn a legjobb, olcsó és lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítom, kérem becses látogatásával üzletemet szerencsétlenni és jegyeznek

kiváló tisztelettel

Dr. Ungár József özv.

vegy- és illatszer-üzlet a „Vörös kereszthez“

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a takarékpénztárral szemben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

5 frton felüli megrendelések bérmentve.